

Hjem til hungersnød

Ellen Laursen, tidligere lærerinde i Horsens, nu leder af Santalmissionens skole i Bengalen, om situationen i Indien, amerikanske universitetsforhold og glæden ved arbejdet

En sort firkant med en kvast i lang silkesnor er det haandgribelige bevis paa, at Ellen Laursen, den tidligere lærerinde i Horsens, nu leder af Santalmissionens skole i Bengalen, er indehaver af den amerikanske magistergrad, den saakaldte Master og Arts-degree. Men der skal flere end de sædvanlige syv vilde heste til for at faa Ellen Laursen til at tage den paa.

Bag erhvervelsen ligger en længere historie, som Ellen Laursen er betydelig mere villig til at fortælle om. Ikke mindst fordi traaden hele

tiden føres tilbage til skolesamfundet 800 km nord for Calcutta, som hun siden 1946 har ledet.

I dag sidder Ellen Laursen paa en solfyldt terrasse i Horsens hos broderen Leo Laursen. Om alt går vel, og SAS atter opfylder sine forpligtelser i luften, er hun tilbage i Indien omkring 1. juli.

Men det er ikke uden bange anelser, Ellen Laursen imødeser sin tilbagevenden. Hungersnøden venter. Høsten slog fejl sidste år, og heller ikke skole-

lod sig bjærge. De lagre, der paa denne tid plejer at være fyldte er tomme. Rationen er ½ kg ris pr. barn pr. uge — og det kan de simpelthen ikke leve af, siger Ellen Laursen. Det er lidt af en håbløs situation. Vi maa sætte himmel og hav i bevægelse for at faa fat i den amerikanske hjælp. Og hvis det ikke lykkes — saa maa vi se i øjnene, at det kan blive nødvendigt at sende børnene hjem og lukke skolen.

Foretrækker U-landsarbejdere

Ellen Laursen var lærerinde i Horsens i fem aar, inden hun blev sendt ud af Santalmissionen første gang. Det er fjerde gang, hun rejser ud nu, og fjerde gang der fra Frelserkirken holdes udsendelsesfest for hende. Den finder sted 21. juni.

— Jeg kunne vel have haft hus og bil, hvis jeg var blevet herhjemme, men jeg synes alligevel, min tilværelsen har været rigere, selv om man ikke har så meget derude. Kommer det til, at folk paa stedet helst ser, man rejser, saa maa, jeg gøre det — ellers regner jeg med at bruge resten af mit liv derude.

Der er voksende vanskeligheder for missionsarbejderne. Inderne er begyndt at sige nej til visa. Det har indtil videre haft til følge, at den sygeplejerske, der har arbejdet paa missionsstationen og bl. a. udført et stort arbejde blandt landsbyens kvinder, har fanet afslag på sin ansøgning om indrejsetilladelse, efter at hun har været hjemme.

— Jeg er lidt nervøs for, hvordan det skal gas, siger Ellen Laursen. Der er ingen læge i landsbyen, og der er nok at bestille endda. Alene det at købe ind til 400 mennesker. Der er jo ikke mad i Indien.

Inderne foretrækker ulandsarbejdere — derfor vil jeg inden afrejsen se, om der kan gøres noget gennem Mellempopulært Samvirke.

Stemningen mod missionærerne er helt afhængig af missionærerne selv. Det er mit indtryk, at danskerne er godt accepteret i Indien. De er lidt mere runde og uskarpe

end for eksempel nordmændene. Men løvrigt har vi været økumeniske derude, længe før det bredte sig andre steder. Der findes et godt samarbejde mellem de forskellige missionsarbejdere — personlig har jeg haft et fint forhold til katolikkerne.

Santalmissionen kom til Bengalen for adskillige aar siden. I den landsby med de godt 4000 indbyggere, hvor skolen i dag ligger, havde en indigofabrikant af skotsk afstamning sin virksomhed. Han blev interesseret i missionens arbejde og endte som misisonær. Testamentarisk efterlod han en grund paa 100 tdr. land og fabriksbygningerne til missionen, og her begyndte skolen i 1926. Efterhånden er der kommet helt nye skolebygninger, og den seneste tilvækst er gymnasieafdelingen, der blev færdig, lige før Ellen Laursen rejste hjem.

Der går nu 430 børn i forskellige klasser. De allerfleste er kostskoleelever fra det meste af Bengalen. Mange fra hinduistiske hjem, hvor begge forældre har faaet en uddannelse og ønsker det samme for deres børn, specielt pigerne. Vi spurgte, om børnebegrænsning er fag i skolen, og Ellen Laursen svarede:

— Det er det ikke, men vi undgår ikke at snakke med eleverne om det — vi gør det privat. Det er et stort problem, inderne vil jo gerne have børn, og en kvinde synes ikke, hun er kvinde, hvis hun ikke får et barn hvert aar. Inderne ser sådan paa det, at et barn altid selv kan skaffe sig føden. Det kan samle brænde og sælge det i landsbyen, og ofte kan forældrene ikke undvære deres arbejdskraft — og derfor ser vi ikke børnene i skolen. Regeringen har nu sat giftemodenhedsalderen op til femten aar, og paa det tidspunkt er pigerne ogsaa udviklede. Vi ser forældrenes vanskeligheder med pigerne i ferietiden.

Piger, der har gået i skole, ser anderledes ud, de klæder sig bedre, har lært hygiejne og virker mere attraktive end de øvrige piger. Forældrene kan undertiden slet ikke styre dem.

De fleste lærerinder har vi selv uddannet. De kunne lige saa godt have fundet arbejde et andet sted, men har valgt at blive. Mange gifter sig aldrig.

Det er den ny gymnasieafdeling, der bærer skylden for Ellen Laursens forlængede ophold hjemme. Det vil sige hjemme har hun knapt nok været. Et halvt aars forstudier på Aarhus universitet, inden hun tog til USA for at gennemføre Master of Arts-studiet paa t t år har slugt sin part af orloven.

De indiske myndigheder forlangte en magistergrad, hvis Ellen Laursen skulle være leder af gymnasiet tillige.

Valget stod mellem at tage den i Indien eller rejse til USA. Det blev USA, og på rekordtid tog Ellen Laursen sin magistergrad.

— Jeg søgte et stipendium, tog chancen for at komme til Amerika, — det er altid en oplevelse mere — og blev indskrevet på universitetet i Chicago. Aldrig i mit liv har jeg slidt som i det aar. Vi har herhjemme noget at lære af amerikanske universitetssystem. Man er tilbøjelig til at tro, at når det gaar saa hurtigt, må det ogsaa være let. Amerikanerne hæfter sig ikke saa meget ved årstal som forstaaelsen, overblikket.

Jeg var langt nede, da jeg så „spisesedlen“ for mit studium. De tre første maaneder læste jeg fra morgen til tolv aften — og tabte tyve pund paa det...

Man gaar op efterhaanden og gør fagene færdige, og da det viste sig, at det gik meret bedre, end jeg havde ventet, slappede jeg af i de næste maaneder. Det var lidt

af en oplevelse at finde ud af, at man kan mere, end man tror — det er vel ogsaa et spørgsmål om ærgerrighed at fuldføre. Men jeg fandt ud af, at man kan koncentrere sig bedre med alderen — hjernen er slet ikke så degenereret, som man er tilbøjelig til at tro. Unge mennesker har 117 ting i hovedet, naar de begynder at studere, og kan ikke koncentrere sig.

Ellen Laursen skrev speciale om kristusopfattelsen i moderne hinduisme. 100 tætskrevne sider — om stof der har beskæftiget hende i mange aar. Det ligner et stikord, for hurtigt begynder Ellen Laursen at forklare, hvad der ligger bag nyhinduismen. En dialog mellem hinduisme og kristendom. En tilnærmelse til en kristen livsopfattelse, der foreløbig har givet sig udslag i social retning. Kvindens frigørelse, enkebrændingernes afskaffelse. Afgudsdyrkningens bortfald.

— Jeg ville ønske, jeg havde mere tid til at beskæftige mig med dette nu maa jeg nøjes med den kontakt, der opstaar, naar emne, siger Ellen Laursen. Som det nenes forældre besøger skolen. Det foregår gerne til

Ellen Laursen med beviset paa sin amerikanske magistergrad. Nu vender hun hjem til skolen i Bengalen.